

„...ami a Magyar Rádióban folyik, ahhoz felelős muzsikus nem asszisztálhat...”

Strausz Kálmán aggodalommal szemléli a Rádióénekkar további sorsát

Tizenhat esztendő után nem volt könnyű búcsút mondania a Magyar Rádió Énekkarának, de Strausz Kálmán azt mondja, akkor sem döntött volna másképp, ha ajánlatot kapott volna szerződése meghosszabbítására. A Liszt-díjas karnagy ugyanis úgy vélekedik, vállalhatatlan, ami az együttesekkel történik.

■ Most már a Rádió honlapján is olvasható a „misszió”, amely a zenei együtteseknek küldetését, feladatait részletezi. Hogyan vélekedik erről az anyagról?

– Még javában hivatalban voltam, amikor már lehetett hallani a Misszióról, én azonban hivatalosan, az Énekkar vezető karnagyaként ezt az anyagot sosem láthattam. Már májusban, a következő szezon tervezésében sem tartottak igényt a munkámra, pedig a szerződéselem szeptemberig szólt. Természetesen később, más csatornákon azért hozzám is eljutott a Misszió, s egy elnagyolt, gyermekes elképzelésekkel teli anyagnak tartom. Nem látok benne koncepciót az együttesek jövőjét illetően, zavaros mondatokkal teli szöveg. A zenekarnak és az énekkarnak nem az a

főfeladata, hogy óvodákban, pályaudvarokon muzsikáljon...

■ Lejárt a szerződése, azért távozik? Azt hittem, státusz kötötte az intézményhez...

– Először valóban azt kaptam, amikor 1992-ben – 20 induló közül, megnyerve egy komoly pályázatot – lettem a Rádió Énekkarának vezető karnagyja. Akkor státuszom lett, 1996-tól azonban én is kényszerállalkozóvá váltam. Amikor ez az új törvényi szabályozások miatt bujtatott munkaszerződésnek minősült, újból rádiós munkavállaló lett belőlem, és amíg énekkari kollégáim határozatlan időre szóló szerződést vehettek át Such Györgytől, az enyém határozott idejű lett. Mindenesetre az már elgondolkodtató volt, amikor rádióbeli jövőmre vonatkozó kérdésekre Cseh Gabriella ügyvezető igazgatóasszony egy esztendővel ezelőtt tréfásan azt mondta nekem, ha szembejön velem egy jó szerződés, ne ugorjak félre... Egyedül azért sajnálom, hogy nem ajánlották fel, meghosszabbítják a szerződésemet, mert akkor lett volna módom visszautasítani. Az utóbbi fél esztendőben ugyanis arra a következtetésre jutottam, hogy ami a Magyar Rádióban folyik, ahhoz felelős muzsikus nem asszisztálhat. S csak, hogy egy gondolat erejéig visszakanyarodjam az egykori karnagyi pályázathoz, akkor egy tekintélyes kötelező műveket tartalmazó listából húznunk kellett a darabokat, s azokat dirigálni. A mostani aspiránsok pedig csak az általuk választott műveket vezénylik az együttes élén. Ez olyan, mint egy kívánságműsor! Milyen alapon lehet összehasonlítani a teljesítményeket? Kikből áll az a szakmai zsűri, aki véleményt mond a karnagyi teljesítményekről? Van-e egyáltalán ilyen szakmai bizottság? Mi lesz a döntés alapja? Megérzés? Azon is csodálkozom, hogy oratórium részletet egyáltalán nem kell dirigálni, miközben ezek a művek jelentős részét képezik az MR Énekkar repertoárjának és feladatrendszerének, még a 2008-2009-es évadterv szerint is. Csak jó lenne felmérni, hogy a jelentkezők mennyire felkészültek ebben is.

■ Nem is kérdezték meg, hogy akar-e indulni a pályázaton?

– A rádióelnök Alföldy-Boruss Istvánnal kérdeztette meg tőlem, hogy részt akarok-e venni ezen a megmérettetésen. De mivel az elnök úr és a menedzsment többi tagja az ezt megelőző egy évben egyáltalán nem beszélt velem, s a következő évad előkészítésében sem volt szükség a munkámra, nem volt nehéz kitalálni milyen jövőt szán nekem. Meg is írtam elnöknek, hogy álságosnak tartom a részvételre buzdító levelét. Így nem sok értelmét láttam a jelentkezésnek.

■ Az ön szerződése lejárt, az új vezető karnagy kiválasztása pedig még betekbe telik. Ezek szerint nincs felelős vezetője az énekkarnak?

– Így igaz, hiszen a jelentkezők négy próbát, több koncertet és egy Z-felvételt dirigálnak az együttes élén, s mire mindenkire sor kerül, az több hétbe is beletelik. De ezt sem teszik mindannyian egyformán. Van akinek koncertje nem lesz, mert éppen úgy adódik. Az énekkar tagjai között a további újabb bizonytalanságok miatt nagyon rossz a hangulat. Bizonytalannak érzik a jövőjüket. Joggal. Újból kevesebben lettek két fővel, és ezek az énekesek nem önszántukból távoztak.

■ Pedig az utóbbi időben így is drasztikusan csökkent a kórus száma...

– Ma 44 énekes van, míg korábban 68 státuszunk volt... Miközben fontos szerepet kapnak az együttes repertoárján az oratóriumok, ma ezeket a darabokat csak kiegészítővel tudják előadni, ami már nem ugyanaz ... Különösen szakmaiatlannak tartom a menedzsment azon ötletét, hogy lépjenek fel közösen amatőr kórusokkal. Én is dolgozom amatőr énekkarral, de azért nem keverném össze a kettőt. A hivatásos énekes hosszú énektanulmányokat folytat, mire egy ilyen énekkar tagja lehet és ez a hivatása. Az amatőr az más, kedvtelésből énekel, szabadidejét áldozza ennek a célnak, ami nagyon becsülendő. A kétféle együttest nem lehet integrálni egy komoly produkcióba... Hacsak nem az a cél, hogy